

ELARD presidentuuriga seotud tegevused 2016. aastal

Märts 2016

Brüsselis toimunud Euroopa maaeluvõrgustike juhtgrupi töös osalemine. Teemaks oli LEADER/CLLD, lihtsustatud kulude meetodid ja koostööprojektid ning strateegiate seire ja tulemuste hindamine. Toimus ELARD koosolekute ja ürituste ettevalmistamine, ELARD tegevuse koordineerimine Eestis ning ELARD eesistujariigi ja ELARD projektide raamatupidamine, Eestis toimuvate ürituste, koosolekute koordineerimine ja korraldamine reklaammaterjalide ettevalmistamine.

Aprill 2016

Töö ELARDI kontoris, dokumentidega tutvumine, kontroll ja presidentuuri üle võtmine, auditeerimine, kohtumised pangas ja raamatupidajaga dokumentatsiooni haldamine ja korrashoid ning muud sarnased igapäevatöökorraldusega seotud tegevused.

19.04.16 Osalemine European Countryside Movement ja Euroopa Komisjoni konverentsil „Rural Agenda post 2020“ Brüsselis, millega avati ametlikult läbirääkimised uueks perioodiks 2020+. Konverentsil käsitleti LEADER/CLLD rakendamist puudutavad teemasid, toodi välja regionaalse koostöövõimekuse suurendamise olulisus, kus maapiikonnad ja linnad ühiselt kogu regiooni arengusse panustavad Euroopa Komisjoni esindaja sõnadega: "Rural development is regional development". LEADERi jaoks on oluline uue perioodi läbirääkimisteks olulise tähtsusega – White paper, European Rural Manifesto ja Leader piirkondade ühisdeklaratsioon, mis töötatakse välja Eestis 22.-23. november toimuval ELARD konverentsil. [Vaata ka Lisa 1 kokkuvõtet.](#)

20.04.16 Toimus kohtumine Euroopa maaelu võrgustikuga. Toimus kohtumine Metta Matteoga, Leader strateegiate hindamise asjus, intervjuu andmine ning Eesti Leader kogemuste jagamine.

21.04.16 Kohtuti Euroopa Komisjonis Karolina Jasinskaga koostöö teemal seoses LEADER/CLLD rakendamisega.

Lisaks tegeleti aprillikuus ka ELARD koosolekute ja ürituste ettevalmistamisega ning ELARD eesistujariigi ja ELARD projektide raamatupidamisega.

Mai 2016

19.05.16 Brüsselis toimus kohtumine Euroopa Maaeluvõrgustiku poliitika koordinaatori John Grieve'ga ja Euroopa maaelu arengu huvide eest seisvate katusorganisatsioonidega (European Countryside Movement). [Lisa 2](#) ja [Lisa 3](#). Kohtumisel tuli selgelt esile järgmised suundumused:

Maapiirkondade arendamise sidusus – väga oluline on saavutada sellel perioodil laiem koostöö ka regioon tasandil, mis tähendab senisest suuremat koostööd ühes regioonis töötavate tegevusgruppidega. Tegevusgrupid ei saa töötada isolatsioonis, vaid peavad tegema koostööd ka laiemas ringis. Tegevusgruppide koostöövõime ja tahe mängib olulist rolli ja loob paremad eeldused ka multifondide kasutusele võtuks. Kogu LEADER tegevusgruppide piirkonda tuleb vaadata, kui ühtset tervikut. Lisaks kohalikule teadmisele peab olema LEADER tegevusgruppidel ka suurema pildi nägemise võimekus.

20.05.16 Toimus Civil Dialogue. [Lisa 4.](#)

25.-28.05.16 tutvuti Makedoonia LEADER tegevustega, toimusid kohtumised tegevusgruppidega, võrgustiku ja ministeeriumi esindajatega, kus jagati ka Eestis Leader meetme rakendamise kogemusi.

26.05 hommikul toimus seminar, kus meile tutvustati, millised on arengud seoses LEADER tegevuse rakendamisega Makedoonias. Ettekanded tegid põllumajandusministeeriumi esindaja, maaeluvõrgustiku esindaja, ELARDi president Kristiina Tammets, Eesti Maaeluministeeriumist Kristine Hindriks. Makedoonias alustatakse LEADERi põhimõtetele maaelu arendamist IPARD toetusmeetme kaudu sellel sügisel. Mitmed tegevusgrupid on moodustamisel. Eeldatavalt luuakse 2016.a lõpuks 12 tegevusgruppi.

26.05 pärastlõunal külastasime tegevusgruppi liikmeid Staro Nagoricane'is ja toimusid arutelud.

27.05 külastasime kahte tegevusgruppi Strumicas. Turism ja keskkonnaprobleemid k.a kliimamuutused olid nende tegevusgruppide jaoks olulise tähtsusega. Meile näidati ka ühte toetatud projekti turismi valdkonnas, millega oli avatud ligipääs kaunile kosele. Toimusid arutelud võimalike koostöösidemete arendamiseks Eesti ja Makedoonia vahel. Eesti ja ELARDi delegatsioonile jäi Makedoonia LEADER tegevusest väga hea mulje ja kindlasti soovitame edaspidi leida koostöövõimalusi. [Lisa 5.](#)

Tegeleti ELARD koosolekute ja ürituste ettevalmistamisega ning ELARD eesistujariigi ja ELARD projektide raamatupidamisega.

Juuni 2016

08.-10.06.16 Poolas toimus kohtumine Poola põllumajandusministeeriumis Leader osapooltega ning osaleti poola tegevusgruppide võrgustiku üldkoosolekul, kus jagati ka Eesti maaelu arendamise parimaid praktikaid.

15.06.16 ELARD üldkoosolekul osalemine Brüsselis ([Lisa 6](#)).

Tegeleti ELARD koosolekute ja ürituste ettevalmistamisega ning ELARD eesistujariigi ja ELARD projektide raamatupidamisega.

Juuli 2016

Osaleti Kreekas toimunud Euracademy suveakadeemial, eesmärk oli tutvustada Eesti Leaderit ja saada sisulist sisendit ning esinejaid ELARDi 2017.a seminari jaoks.

Üldkokkuvõtte:

15. Euracademy suveakadeemia Mouzakis, Kreekas "Sotsiaalne majandus ja maaelu jätkusuutlik areng"

16. - 23. juuli 2016

15. suveakadeemia toimus Kreeka maapiirkonnas Mouzakis ja peakorraldajateks olid: Euracademy Association, Heinrich Böll Foundation Greece ja Development Agency of Karditsa (tegeles sealses piirkonnas ka Leader meetme rakendamisega).

Suveakadeemias osales ligi 40 maaeluarenguga tegelevat inimest üle kogu Euroopa. Eestist osalesid Kristiina Tammets ja Triin Lääne ELARDist ning Roger Evans Maaülikoolist.

Suveakadeemia peamiseks teemaks oli: "Kuidas sotsiaalne ettevõtlus saab panustada maaeluarengusse ja kuidas selliseid ettevõtteid omakorda toetada?", sh käsitleti järgnevaid alateemasid:

- sotsiaalsete ettevõtete ja ühistute definitsioon ja ajalooline areng Euroopas;
- kuidas sotsiaalsed ettevõtted rakendavad sotsiaalset innovatsiooni;
- sotsiaalsete ettevõtete roll inimeste (sh erivajadustega inimeste) integreerimisel töömaailma;
- sotsiaalsete ettevõtete arenguprotsessi ja toimimise toetamine;
- toetussüsteemide parimad praktikad.

Esimestel päevadel toimusid arvukad ettekanded erialaspetsialistidelt, millele järgnesid töögrupid arutamaks esinejate poolt püstitatud küsimusi. Järgneval kahel päeval toimusid õppereisid, et tutvuda maapiirkonnas toimetavate kohalike sotsiaalsete ettevõtetega. Viimasel päeval tehti kokkuvõtteid ja toimus tagasisidestamine. Kristiina Tammets tegi ettekande ELARDi kohta ja tutvustas peamisi suundumusi maaelu poliitikas Euroopas ning sügisel 2016 planeeritavaid tegevusi ja LEADER/CLLD konverentsi Eestis. Loodi head koostöösuhted Euracademy võrgustiku ja ELARDi vahel.

Meile tehti ka ettepanek, et korraldaksime 2018 a. suveakadeemia Eestis. Selles osas läbirääkimised veel jätkuvad. Järgmisel aastal toimub suveakadeemia Iirimaal, Corkis.

Alljärgnevalt lingilt leiab rohkem infot suveakadeemia kohta, samuti toimunud ettekanded: <http://www.euracademy.org/audio-post-format/>

Tegeleti ELARD koosolekute ja ürituste ettevalmistamisega ning ELARD eesistujariigi ja ELARD projektide raamatupidamisega.

August 2016

25.-28.08.16 kohtumised Prantsusmaa LEADER võrgustikega, Euroopa Parlamendi saadikuga ja toimus Euroopa Leader projektide külastamine ning jagati ka Eesti Leader kogemust. Osales Kristiina Tammets.

26.08 hommikul toimus koosolek Prantsusmaa LEADER võrgustikuga, kus osapooled (LEADER France ja ELARD) andsid ülevaate oma eesmärkidest ja tegevustest, kaardistasid koostöökohad. LEADER France üks suuremaid väljakutseid on rahvusvahelise koostöö arendamine ja tegevusgruppide toetamine koostööprojektide käivitamiseks. Kristiina Tammets andis ülevaate Eesti kohta koostööprojektide osas. Väga oldi huvitatud koostööst Eesti tegevusgruppidega. Toimus arutelu LEADER France rolli suurendamiseks ELARD tegevustes. Toimus kohtumine Alain Cadeciga, kes on Euroopa Parlamendi liige ja Parlamendi kalanduskomitee juht. Tehti ettepanek korraldada oktoobris Baltikumi ja Prantsusmaa Euroopa Parlamendi liikmetega kohtumine.

27.08.16 külastati LEADER projekte ja toimusid arutelud kogukonna liikmete ja ettevõtjatega. Samuti toimus pressikonverents. Ülevaade LEADER France kohta ([Lisa 7](#)).

Augustikuus tegeleti ELARD koosolekute ja ürituste ettevalmistamisega ning ELARD eesistujariigi ja ELARD projektide raamatupidamisega.

September 2016

04.-10.09. Euroopa Komisjoni konverentsil Cork 2.0 osalemine, kokkuvõte: [Lisa 8](#).

05.-06. september osales Kristiina Tammets Euroopa Komisjoni korraldatud konverentsil Iirimaal. Hea meel oli tõdeda, et LEADER/CLLD, kogukonna initsiatiiv ja maamajanduse mitmekesistamine olid oluliste teemadena esil nii sõnavõttudes kui ka töögruppides. Konverentsi peamiseks väljundiks oli deklaratsioon, mis on sisendiks maaelu arengu poliitika edasiseks suunamiseks. Deklaratsioon, konverentsi kõned, kokkuvõtted on saadaval siin http://ec.europa.eu/agriculture/events/rural-development-2016_en.htm.

ELARD levitas konverentsil ühist seisukohta partnerite PREPARE (Partnership for Rural Europe) ja ERCaGA (European Rural Community Association). Seisukoht on lisatud aruandele3

07.09 tutvusin Leader tegevusgruppidega ja projektidega Iirimaal Corki piirkonnas. Olulisena tootsin välja, et Iirimaa tegevusgrupid on väga laiapõhjalised ning lisaks Leader programmi rakendmisele tegelevad veel paljude teiste projektidega piirkonnas. Samuti oli esil oluliste teemadena sotsiaalne sidusus ja kogukonnateenused. Eesti tegevusgruppidel oleks väga huvitav minna sinna õppevisiidile. Külastasime kogukonnakeskust IRD Duhallow piirkonnas, kus pakuti mobiilset toitlustusteenust eakatele inimestele. Teine tegevusgrupp, keda külastasin oli SECAD. Ka seal oli suurepärase võimalus tutvuda kogukonnaprojektidega, kogukonnakõõgiga ja noortekeskusega. Noortekeskuses oli iganädalaselt 600 noort ja mitmekülgsed võimalused noortele, samuti tegeleti riskigrupi noortega.

09.09 osalemine Sloveenia tegevusgruppide rahvusvahelisel konverentsil, kus Kristiina Tammets tesiettekande Euroopa TNC eelmise perioodi kogemusest, samuti tutvustasin Eesti kogemusi regionaalses ja rahvusvahelises koostöös. Konverentsi raames allkirjastati koostöömemorandum piirkonna tegevusgruppide ja kalanduse tegevusgruppide vahel. Osaleti Sloveenia tegevusgruppide rahvusvahelisel konverentsil ettekandega, kus tutvustati kõigele lisaks Eesti kogemusi maaelu arendamisel, toodi esile Eesti Leader parimaid näiteid.

18.-21.09.16 Kristina Tammets ja Alena Kolarova osalemine Civil Dialogue Group ja European Countryside Movement kohtumisel Brüsselis.

19.09 toimus koosolek European Countryside Movement ühendusse kuuluvate katuseorganisatsioonidega, kus peamiseks aruteluteemadeks olid Corki deklaratsiooni ja edasine poliitiline töö. Toimus ka kohtumine Euroopa Komisjoni Evaluation Helpdesk esindajatega, kus arutati tegevusgruppide seire ja strateegia mõju hindamisega seotud teemasid. [Lisa 9.](#)

20.09 toimus Civil Dialogue Group koosolek, kus samuti oli arutlusel Corki deklaratsiooni sisend ja ametliku vastuse koostamine. DG Agri andis ülevaate rakendamise lihtsustamisest ja Komisjoni poolsetest seisukohtadest. Euroopa maaeluvõrgustik tutvustas 2016-2017 prioriteete ja tegevusi. [Lisa 10.](#)

Tegeleti ELARD koosolekute ja ürituste ettevalmistamisega ning ELARD eesistujariigi ja ELARD projektide raamatupidamisega.

Oktoober 2016

10.-12.10: Osalemine Open Days raames workshopil “CLLD – how does it really work? – ettevalmistamine, läbiviimine. Kohtumine Euroopa Parlamendi liikmetega LEADER/CLLD rakendamise teemal.

13.-14.10: Osalemine Hollandi maaeluvõrgustiku ja LEADER tegevusgruppide kohtumisel. Toimumiskohad: Groningen, Zwolle, Den Bosch, Holland. Üldkokkuvõte:

11.10 toimus ELARDi meeskonna seminari “CLLD – how does it really work?” ettevalmistav koosolek. Rääkisime läbi seminari struktuuri ja esinejad tutvustasid oma ettekannete sisu. Leppisime kokku sõnavõtude järjekorra ja paneeldiskussiooni küsimused.

12.10 toimus ELARDi seminar “CLLD – how does it really work?”. Kokku oli ligi 90 osalejat. Tutvustasime esimesi CLLD multifondide rakendamise praktikaid. Kristiina Tammets avas seminari sõnavõtuga. Seejärel tutvustasid oma näiteid Rootsi, Portugal ja Tšehhi. Järgnes paneeldiskussioon, kus osalesid Euroopa Parlamendi, Komisjon, Maaeluvõrgustiku ja ELARDi esindajad. Järgnes avatud diskussioon auditoriumiga. Seminari peamine sõnum oli, et vajame tugevat koostööd kõigi LEADER/CLLD rakendajate vahel riiklikul tasandil, protseduuride lihtsustamist ja tegevusgruppide elavdamistegevuste rakendamisel senisest suuremat tuge ministeeriumite ja makseagentuuride poolt. Ettekanded on kättesaadavad sellelt lingilt http://www.elard.eu/news/en_GB/2016/10/14/readabout/clld-how-does-it-really-work [Kokkuvõte Lisa 11.](#)

13.-14.10 toimusid Hollandis kohtumised LEADER tegevusgruppidega. Kohtumiste eesmärgiks oli informatsiooni saamine LEADER tegevuse kohta Hollandis ning selgitada Hollandi tegevusgruppide soovi osaleda senisest enam Euroopa tasandil tehtavas koostöös. Toimusid arutelud ja Hollandi tegevusgrupid kinnitasid vajadust senisest enam panustada LEADER koostösse Euroopa tasandil ja osaleda TNC projektides.

14.10 toimus kohtumine Euroopa Maapäeva korraldajatega. LEADER/CLLD on horisontaalne teema 2017.a korraldataval Euroopa Maapäeval. Arutasime võimalusi selle temaatika heaks esile toomiseks Maapäeval ja leppisime kokku, et teeme koostööd Eesti Maapäeva raames aastal 2017, kust tulevad osaliselt sisendid Euroopa Maapäeva jaoks, mis toimub 2017.a oktoobris Hollandis.

Toimunud kohtumistel jagati Eesti Leader tegevusgruppide kontakte ning tutvustati Eesti Leader paremat praktikat. Oktoobris toimusid mitmed koosolekud ja kohtumised seoses ELARD koosolekute ja ürituste ettevalmistamisega. Korrastati raamatupidamist ning tegeleti ELARD eesistumisega seotud dokumentatsiooni korrastamisega.

November 2016

22.-23. november 2016 Tartus toimunud LEADERi ja CLLD uuendamise teemalisel konverentsil "*Renewing LEADER/CLLD for 2020+: Celebrating 25 years of LEADER in Europe!*" tähistati ka Euroopa LEADERi 25. aasta sünnipäeva. Konverentsil vaadati ühiselt tagasi LEADER algusaegadele ja tunnustati seni saavutatut.

Toimus ka Eesti Leader projektide tutvustus ja Eesti Leader kogemuse jagamine ning külaliste vastuvõtt Eestis. Tegeleti ELARD eesistumisega seotud täiendavate koosolekute korraldamisega ning läbiviimisega. Osaleti ELARD koosolekutel, konverentsil, muudel üritustel ja tegeleti aruandluse koostamise ning ELARD esindusega seotud raamatupidamise korrastamisega.

Ülevaate koostas:

Piret Leskova

Eesti Leader Liit

Tegevjuht